

وزارت صنایع و معادن
سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور
طرح پی جویی مواد معدنی
پروژه طلا

استحصال طلا در کانسار طلای ارغش

همراه با

مقدمه ای برای استحصال طلا به روش لیچینگ

توسط: سید محمد سید علیزاده گنجی

مجری طرح: محمد تقی کره ای

مجری فنی: سلیمان کوثری

الف- پیشگفتار

یکی از اهداف مهم راه اندازی سیستم استحصال طلا در کانسار طلای ارغش معرفی روشی نسبتاً ساده می باشد ، که هم از نظر اقتصادی و هم از نظر علمی توسط بخش خصوصی قابل اجرا باشد .

مهمترین مزیت این روش ساده بودن آن و عدم نیاز به دانش فنی پیچیده ای است که معمولاً سبب عدم علاقمندی واحدهای کوچک تولیدی و جذب سرمایه های سرگردان می گردد ، برپایی سیستم استحصال طلا به روش اسیدشوئی (Leaching) نیاز به سرمایه گذاریهای کلان و وارد نمودن تکنولوژی پیچیده ای ندارد و کل سیستم را می توان با صرف هزینه چند ده میلیون تومان و نیروی انسانی در حد چند نفر برپا ساخت .

در بخش اول گزارش مراحل عملی سیستم استحصال اجراء شده در کانسار طلای ارغش توضیح داده شده و در بخش دوم برآورد هزینه در معدن در پایان تئوری و مکانیزم روش لیچینگ بیان گردیده است .

در اینجا لازم است از زحمات آقای مهندس سید محمد سید علیزاده گنجی که با دقت قابل تحسین مراحل عملی این روش را در کانسار ارغش تدوین و ارائه نموده اند قدردانی کرده و برای وی آرزوی موفقیت نمود .

مجری فنی طرح طلای ارغش

سلیمان کوثری

مرداد ماه 1380

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	بخش اول: استحصال طلا در کانسار طلای ارغش
1	1-1- بخش خردایش
6	
1	1-2- هیپ لیچینگ نردی طلا به روش سیانور اسیون و ترسیب آن
18	بوسیله فویل روی
23	
25	1-3- مرحله ذوب و بازیابی طلا از لجن
	1-4- تعیین وزن مخصوص برجای حوضچه ها
	1-5- محاسبه و بازیابی طلا در مراحل مختلف استحصال طلا
28	
28	
29	بخش دوم: برآورد هزینه در معدن چشمه زرد
29	1-2- حوضچه
30	
30	1-1-2- مواد و داروهای مصرفی
31	
31	1-2-2- لوازم مصرفی
31	2-2- ذوب
32	
32	2-3- خردایش
32	
32	2-4- حمل و نقل یا ترابری
33	
33	2-5- هزینه دستگاہها
	2-5-1- هزینه انرژی مصرفی

	2-5-2- هزینه روغن مصرفی
36	2-5-3- هزینه ماشین آلات
38	
38	2-6- پرسنل
41	2-6-1- تعداد پرسنل مورد نیاز به تفکیک سمت در بخش فرآوری
43	2-6-2- تعداد پرسنل مورد نیاز به تفکیک سمت در بخش استخراج
44	
44	2-6-3- تعداد پرسنل مورد نیاز به تفکیک سمت در بخش سرویس خدمات
45	
47	

بخش سوم : مقدمه ای برای استحصال طلا به روش لیچینگ

3-1- مقدمه

3-2- عوامل موثر در حلالیت

3-2-1 اثر PH

3-2-2 تاثیر غلظت سیانید و اکسیژن

3-2-3 اثر اندازه ذرات

3-2-4 اثر نور و سطح

3-2-5 اثر حرارت

3-3 فرو شوئی کپه ای

منابع: سید محمد سید علیزاده گنجی، «روشهای استحصال طلا»، دانشگاه تربیت

مدرس سال 1379

بخش اول : استحصال طلا در کانسار طلای ارغش

1-1- بخش خردایش

ماده معدنی (کانسنگ) استخراج شده بعد از دیو شدن در کنار سنگ شکن فکی توسط بیل تراکتور مکانیکی به داخل سنگ شکن فکی با مشخصات دهانه فک $70\text{ cm} \times 40\text{ cm}$ ریخته شده و در داخل این سنگ شکن توسط نیروی فشاری یا برشی، بین دو صفحه موجدار که یکی از آنها ثابت و دیگری متحرک است خرد می شود.

نکته مهم و قابل توجه درباره بار ورودی به داخل سنگ شکن فکی این می باشد که بار ورودی باید حداکثر 80 تا 90 درصد دهانه ورودی سنگ شکن باشد تا خوراک در دهانه سنگ شکن گیر نکند بنابراین حداکثر ابعاد ورودی به سنگ شکن باید دارای ابعاد زیر باشد و این ابعاد باید توسط یک گریزلی که بروی سنگ شکن نصب می شود کنترل شود.

$$= 32\text{ cm} \quad \times 40\text{ Cm} = \text{حداکثر اندازه ابعاد بار ورودی به سنگ شکن فکی}$$

نسبت خرد $\frac{80}{100}$ سنگ شکن حداکثر برای مواد سخت $\frac{4}{5}$ می باشد و مواد پس از عبور از خروجی سنگ شکن، به قطعات زیر 5 cm کاهش داده می شود و محصولات حاصل از خردایش بر روی نوار نقاله ای به طول 15 cm و عرض 60 cm ریخته شده و به داخل یک بونکر به حجم $12/5\text{ m}^3$ انتقال می یابد علت طراحی یک بونکر در این مدار، به خاطر برابر بودن ظرفیت سنگ شکن فکی نسبت به سنگ شکن چکشی می باشد.

این بونکر بطور میانگین می تواند در حدود 45-40 دقیقه توسط سنگ شکن فکی پر شود درحالی که همین مقدار از ماده معدنی در حدود $3-3/5$ ساعت (در صورت سالم بودن چکش) توسط سنگ شکن چکشی مورد خردایش قرار گیرد اعداد و ارقام مذکور نشان میدهند که ظرفیت خردایش سنگ شکن فکی حداقل 4 برابر بیشتر از سنگ شکن چکشی می باشد ماده معدنی از بونکر توسط یک کارگر ساده، بر روی نوار نقاله ای به طول 12 m ریخته می شود و از طریق نوار نقاله ماده معدنی وارد سنگ شکن چکشی میشود. این سنگ شکن از یک روتور که دارای 24 چکش است و با سرعت زیاد می چرخد تشکیل شده است نقش اصلی چکش در واقع پرتاب قطعات بر ورودی به طرف جداره داخلی سنگ شکن می باشد و هزینه اصلی این بخش (خردایش) را می توان در درجه اول به تعویض این چکش ها و درجه دوم به تعویض فنرها نسبت داد.

برروی جدار داخلی دستگاه نیز تعدادی سپر نصب شده است که نقش مانع را ایفا می کند و قطعات بار ورودی در اثر برخورد با آنها خرد می شوند . لازم به یاد آوری است که سپرها قابل تعویض بوده و بعد از سائیدن و کوچک شدن همانند چکش ها و فنرها تعویض می شوند .

نسبت خردایش سنگ شکن ها ضربه ای در مسیر بسته به حدود 10 تا 30 می رسد که برای بدست آوردن نسبت خردایش بالا ، فاصله فنرها را که کنترل کننده بار خروجی است کم یا نسبت به همدیگر نزدیک می کنند این سنگ شکن وسیله ای مناسب برای خرد کردن مواد تا ابعاد کوچکتر از 15mm می باشد و خردایش تا زیر 2mm توسط این سنگ شکن بسیار سخت بوده و علاوه بر کاهش ظرفیت ، باعث خفه شدن سنگ شکن به طور متعدد خواهد شد که راه اندازی مجدد آن بسیار طاقت فرسا و وقت گیر می باشد .

محصولات حاصل از این سنگ شکن بعد از خردایش برروی یک نوار نقاله با شیب کم و به طول 12m ریخته شده و به دپوی ماده معدنی انتقال داده می شود .

به علت شدید بودن وزش باد محصولات حاصل از خردایش تا کیلومترها به اطراف پخش می شود که برای جلوگیری از پخش شدن اضافی این مواد به فواصل بسیار دور ، تابلک تخلیه به داخل یک ساختار فلزی گذاشته شده است .

از آنجایی که ماده معدنی موجود در بونکر در بهترین حالت(وقتی که چکش ها و فنرها نو باشند)توسط سنگ شکن چکشی به مدت سه ساعت به طول می انجامد تا مورد خردایش قرار گیرد می توان ظرفیت این سنگ شکن را با فرض اینکه وزن مخصوص این ماده معدنی بعد از عملیات خردایش توسط سنگ شکن فکی $1/607\text{ton}/\text{m}^3$ باشد به صورت زیر محاسبه کرد .

لازم به یادآوری است حجم که محاسبه شده بونکر حدود $12/5$ متر مکعب می باشد.

$$12/5\text{m}^3 \times 1/607\text{ton}/\text{m}^3 = 20\text{ton}$$

$$\text{ظرفیت خردایش سنگ شکن چکشی} = \frac{20\text{ton}}{3\text{Hr}} = 6/69 \text{ 6/7Ton/hr}$$

پس از محاسبات مذکور این نتیجه بدست آورده می شود که در بهترین شرایط این سنگ شکن قادر است حدود 6-7 تن از ماده معدنی را در یک ساعت تا زیر 3 میلیمتر خرد بکند.

برای تعیین دانه بندی مواد حاصل از خردایش از دپوی مواد در نقاط مختلف نمونه گرفته شده و پس از آماده سازی حدود 0/5 kg مورد تجزیه سرندي قرار گرفت که نتایج تجزیه سرندي در جدول زیر آمده است .

اندازه ذرات		وزن روی	درصد وزنی	درصد تجمعی	درصد تجمعی
mesh	میلی متر	هر سرندي (گرم)	روی هر سرندي	روی هر سرندي	عبور کرده
+8	+2/36	26	5/31	5/31	94/69
-14+8	-2/1+36/4	58	11/84	17/15	82/85
-18+14	-1/1+4	42	8/57	25/72	74/28
-30+18	-0+1/6	88	17/96	43/68	32-56
-50+30	-0/0+6/3	76	75/51	59/19	4/81
-140+100	-0/0+15/106	14	2/86	71/43	28/57
-200+140	0-/075 -0/106	30	6/1	80/39	19/61
pan	-0/075	96	19/59		

از نتایج تجزیه سرندي فوق می توان نتیجه گرفت که دانه بندی عمومی خوراک (d80) در محدوده -18+14 مش قرار دارد و یا به عبارتی دانه بندی در محدوده 1-1/5 میلیمتر می باشد بعد از تجزیه سرندي فوق ، از هر بخش ابعادی حاصل از تجزیه سرندي و خوراک به طور جداگانه نمونه ای برای تعیین عیار طلا (Au) گرفته شده و به آزمایشگاه سازمان زمین شناسی ارسال گردید که نتایج آنالیز به صورت جدولی در زیر آورده شده است .

توزیع طلا (میلی گرم)	عیار طلا ppb	وزن هر بخش (گرم)	شماره مش	کد نمونه
104910	4035	26	+8	Au-1
285070	4915	58	-14+8	Au-2
109830	2615	42	-18+14	Au-3
233200	2650	88	-30+18	Au-4
166060	2185	76	-50+30	Au-5
123300	2055	60	-100+50	Au-6
25900	1850	14	-140+150	Au-7
53850	1795	30	-200+140	Au-8
378240	3940	96	-200	Au-9
277000	2770	100	خوراک	Au-10

با توجه به نتایج آنالیز و توزیع طلا می توان نتیجه گرفت که بیشترین طلا در بخش 200- مش تمرکز یافته است و همچنین با داشتن عیار و وزن هر بخش می توان یک عیار میانگین وزن دار بدست آورد و با خوراک که عیار آن 2770 ppb گزارش شده مقایسه کرد .

$$\text{عیار میانگین} - \text{وزن دار} = \frac{148360}{490} \times 100 = \frac{148360}{490} \times (\text{وزن همان بخش}) \times (\text{درصد طلای هر بخش}) = 3021 \text{ppb}$$

با مقایسه کردن عیار میانگین وزن دار عیار خوراک در مجموع به اندازه 1251ppb اختلاف عیار مشاهده می شود که می تواند ناشی از خطای توزین و آنالیز در هر مورد باشد .

1-2- هیپ لیچینگ نفوذی طلا به روش سیانوراسیون و ترسیب آن بوسیله فویل روی

در منطقه چشمه زرد چهار سری حوضچه، با مشخصات یکسان ساخته شده و هر سری از این حوضچه ها به ترتیب شامل حوضچه لیچ و حوضچه استحصال می باشد .

حوضچه لیچ در واقع با مشخصات طول ، عرض و ارتفاع متوسط به ترتیب 7، 6، 1/20 متر بود ، و به اندازه 1/5 متر بالا تر از حوضچه استحصال ساخته شده است و محلول لیچ شده بوسیله دو شیر ، از طریق اختلاف ارتفاع و نیروی ثقل به داخل حوضچه استحصال ریخته می شود .

در این حوضچه عملیات لیچینگ (انحلال طلا از فاز جامد به فاز محلول را لیچینگ گویند) و فیلتراسیون انجام می گیرد . قبل از ریختن ماده معدنی به داخل حوضچه لیچ ، کف این حوضچه توسط الوارهایی به قطر تقریبی 10cm که به فاصله 50cm از هم قرار دارند توسط تخته هایی به طول و عرض 50x5 سانتیمتر و به ضخامت یک یا دو سانتیمتر کاملاً تخته پوش شده و بعد روی این تخته ها توسط دوسری از گونی که سری دوم عمود بر سری اول می باشد کاملاً پوشانیده می شود و برای جلوگیری از کنار رفتن و جمع شدن گونی در مرحله تخلیه و پر کردن حوضچه ، گونی روی تخته میخ کوب شده است .

تخته هایی که برای حوضچه شماره 2 و 3 بکار رفته بود ضخامت آنها در حدود 1-1/5 سانتیمتر بوده است که بعد از افزودن 40 تا 45 تن ماده معدنی ، به علت نامطلوب بودن جنس چوب و خیس خوردن ، چوب حالت خمش را به خود گرفته و به کف حوضچه چسبیده است که این نقص در حوضچه شماره 1 و 4 با کلفت تر گرفتن ضخامت این تخته ها (1/2-5cm) و بهتر شدن جنس چوب کاملاً جبران شده است .

بعد از اینکه کف حوضچه کاملاً آماده برای فیلتراسیون (تخته پوش کردن و گونی گذاشتن) و یا تمیز و ترمیم شد (به هنگام تخلیه باطله از حوضچه توسط کارگران یا بیل مکانیکی گاهی اوقات چوبهای کف شکسته شده و یا گونی پاره می شود که باید قبل از ریختن مجدد ماده معدنی کاملاً ترمیم و تعمیر شود) ماده معدنی توسط تراکتور به کنار حوضچه آورده می شود و با سیمان و آهک توسط کارگران خوب با هم مخلوط می شود .

در سری اول به علت پایین بودن PH اولیه محلول به ماده معدنی آهک اضافه شده اما در سری دوم به بعد نیازی به افزودن آهک برای کنترل PH نمی باشد و تنها با افزودن سیمان و پراکسید سدیم و سیانور به محیط ، PH کمی افزایش خواهد یافت و کمبود PH با افزودن مواد مذکور جبران خواهد شد .

نقش اصلی افزودن سیمان به ماده معدنی ، گندله سازی و آگلومراسیون ذرات دانه ریز و نرمه می باشد بطوری که بعد از افزودن سیمان علاوه بر افزایش نفوذ پذیری ماده معدنی ، افزایش PH محیط را نیز خواهیم داشت .

سیمان خاصیت اسفنجی به خاک داده و باعث می شود که دانه ها در موقع افزودن محلول به حوضچه لیچ جابه جا نشده و نفوذ پذیری خاک کاهش پیدا نکند و ثابت باقی بماند و با توجه به توزیع دانه بندی می توان مقدار سیمان مورد نیاز برای عملیات لیچینگ را حدس زد به عبارت دیگر می توان گفت هر چه درصد تجمعی دانه های درشت افزایش یابد مقدار سیمان مورد نیاز برای آگلومراسیون کاهش خواهد یافت و در واقع می توان گفت که دانه های درشت نفوذ پذیری خود را تقریباً بدون افزودن سیمان حفظ خواهند کرد .

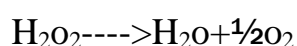
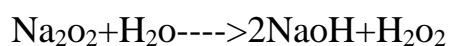
اثر سیمان در هیپ لیچینگ نفوذی بسیار مهم و با ارزش می باشد و هیچ احساس نمی شود که بتوان از آن برای دانه بندی های زیر دو میلیمتر چشم پوشی کرد اما مقدار آن را می توان کاهش داد و یا بهینه کرد .

بعد از آماده سازی و مخلوط 40 تا 45 تن ماده معدنی با سیمان (در صورت نیاز با آهک) توسط بیل مکانیکی خاکهای کناری جمع و درون آن کمی گود می گردد و حدود 6-7 هزارلیتر آب به ماده معدنی اضافه و توسط بیل تراکتور خوب مخلوط می شود تا سیمان به عنوان گندله کننده و چسباننده دانه ها و ذرات نرمه بهتر بتوانند نقش خود را ایفا کند .

بعد از مخلوط کردن و همزدن ماده معدنی با آب حدود 18-24 ساعت به آن زمان داده می شود تا سیمان کمی خودش را بگیرد بعد از مدت زمان ، قبل از اینکه ماده معدنی مذکور وارد حوضچه لیچ شود توسط کارگر از خاک خشک کپه هایی در حدود 3-4 کیلوگرمی به فاصله 0/5-1 متر در کف حوضچه با بیل دستی ایجاد می شود و وسط تمام کپه ها توسط دست باز و جمعاً حدود 1-0/5 کیلوگرم پراکسید سدیم به داخل کپه ها اضافه و دهانه آن بلافاصله توسط کارگر بسته می شود.

پراکسید سدیم یک اکسید کننده قوی می باشد که در صورت تماس با دست و صورت به علت تشکیل سود سوز آور به شدت باعث سوزش می شود که این سوزش را بوسیله شستشو با آب می توان بر طرف کرد .

واکنش پراکسید سدیم با آب سریع بوده و به صورت زیر می باشد .

از واکنش فوق نتیجه گرفته می شود که پراکسید سدیم علاوه بر نقش اکسید کننده قوی به خاطر تولید H_2O_2 نقش افزایش دهنده PH محلول را به خاطر تولید سود ایفا می کند .

نکته ای که در اینجا وجود دارد و شاید هم خیلی مهم باشد این است که برای ایجاد کردن کپه حتما باید ماده معدنی مورد نیاز خشک باشد و در صورت مرطوب بودن ماده معدنی واکنش فوق خیلی سریع انجام می شود و پراکسید هیدروژن تولید می کند و خود این پراکسید هیدروژن به یک مول آب و نیم مول گاز اکسیژن تبدیل خواهد شد و گاز اکسیژن بلافاصله از خاک و نمونه خارج شده و وارد هوا می شود و پراکسید هیدروژن نقش اصلی خود را که یک اکسید کننده قوی می باشد از دست خواهد داد .

بعد از افزودن پراکسید سدیم ، ماده معدنی توسط بیل مکانیکی به داخل حوضچه انتقال داده می شود و برای جلوگیری از فشرده شدن بیشتر خاک و کم شدن نفوذ پذیری محلول لیچ عملیات صاف کردن سطح نمونه توسط کارگران بروی یک نردبان فلزی که روی حوضچه قرار می گیرد انجام می شود .

بعد از عملیات تسطیح خوراک (ماده معدنی) در حوضچه لیچ ، باید محلول لیچ کننده به این حوضچه پمپاژ شود که طرز آماده سازی محلول به صورت زیر می باشد .

عملیات آماده سازی محلول در داخل حوضچه ای تحت عنوان حوضچه استحصال به مشخصات طول و عرض و ارتفاع به ترتیب 5/10 ، 3/10 ، 1/80 متر انجام می گیرد که به شرح زیر می باشد

ابتدا در داخل حوضچه استحصال به مقدار مشخصی در حدود 15-18 هزار لیتر آب ریخته می شود بعد از افزودن آب ، اولین کاری که باید انجام شود کنترل PH محلول می باشد اگر PH

محلول کم باشد برای بالا بردن PH محلول به آن سود یا آهک اضافه خواهد شد و در صورت عدم نیاز و کافی بودن PH از نظر عملیاتی (در حدود 9/5 تا 10 باشد) هیچکدام از مواد مذکور اضافه نمی شود همانطوری که مشاهده شده است در سری دوم و سوم هیچ یک از مواد مذکور به عنوان کنترل کننده PH به محیط اضافه نشده است و PH محلول قبل از افزودن داروهای شیمیایی در حدود 9/5-11 بوده است بعد از کنترل PH ، عملیات افزودن داروهای شیمیایی به محلول موجود در حوضچه استحصال یکی پس از دیگری انجام می گیرد .

نکته ای که شایان ذکر است این می باشد که حلالیت داروهای افزودنی به محلول با هم فرق می کند به عنوان مثال سیانید سدیم از بیشترین حلالیت و پرمنگنات پتاسیم از کمترین حلالیت برخوردار بوده و خیلی بد و به کندی به صورت محلول در می آید . اگر پرمنگنات پتاسیم به صورت جامد به محلول موجود در حوضچه استحصال اضافه شود در کف این حوضچه بلا فاصله رسوب خواهد کرد و باعث عدم ایجاد یک محلول همگن خواهد شد و برای جلوگیری از ترسیب مواد شیمیایی (داروها) قبل از افزودن آن به محلول (با توجه به حلالیت های متفاوت) هر یک را جداگانه در یک تشتی به صورت محلول در آورده و بعد به حوضچه استحصال اضافه می شود .

داروهای افزودنی به محلول شامل نیترات سرب ($PbNO_3$) ، پرمنگنات سدیم ($KMnO_4$) ، فروسیانید پتاسیم $[K_4Fe(CN)_6]$ سیانید سدیم (NaCN) و آب اکسیژنه می باشد که از نظر وزنی هر کدام در این محدوده به ترتیب 1-0/75، 2-1/5، 2، 10-14، 4-6 کیلوگرم قرار خواهند گرفت.

بعد از افزودن هر کدام از این داروها رنگهای خاصی در محلول ایجاد می شود و پدیده بسیار زیبا و جالبی به هنگام افزودن هر یک از این داروها به محلول مشاهده می گردد مثلا با افزودن نیترات سرب یک توده سفید مانند ، شروع به پیشروی در قسمت های پایینی محلول (به خاطر زیادی بودن وزن مخصوص) می کند یا با افزودن پرمنگنات پتاسیم رنگ محلول از حالت بنفش بلا فاصله به رنگ سبز تغییر رنگ پیدا خواهد کرد و به صورت یک توده ابری در محلول پیشروی خواهد کرد .

بعد از افزودن تمام داروها به حوضچه استحصال ، قبل از پمپاژ محلول به حوضچه لیچ عملیات همگن سازی محلول توسط پمپ انجام میگردد بطوریکه سر شیلنگ پمپ را در داخل محلول گذاشته و به مدت 20-30 دقیقه محلول خوب مخلوط می شود تا در صورت حل نشدن مواد شیمیایی به صورت محلول در بیایند .

بعد از همگن سازی محلول ، سر شیلنگ پمپ را برای جلوگیری از گود کردن و کنده شدن خاک حوضچه لیچ قبل از پمپاژ در داخل گونی (ترجیحاً گونی کفی بهتر از گونی نایلونی می باشد زیرا این گونی آب را بهتر و راحت تر از خود عبور می دهد) گذاشته و عملیات پمپاژ محلول انجام می گیرد در شروع کار چون حجم ماده معدنی در حوضچه لیچ به خاطر عدم نشست ماده معدنی زیاد می باشد و همچنین برای جلوگیری از سر ریز شدن محلول ، عملیات پمپاژ در مدت زمان طولانی و با دور کم موتوری انجام خواهد گرفت تا ضمن پمپاژ ، قسمت زیادی از محلول به داخل نمونه یا ماده معدنی نفوذ کند . بعد از عملیات پمپاژ ، شیرهای حوضچه لیچ به مدت 24-22 ساعت بسته می شوند و محلول در داخل حوضچه لیچ باقی می ماند، بعد از 24 ساعت شیرهای حوضچه باز شده و عملیات تخلیه به مدت 8-12 ساعت انجام می گیرد .

بعد از این مدت که عملیات تخلیه کاملاً انجام گرفت (عملیات افزودن دارو جهت کنترل و ثابت نگهداشتن غلظت سیانید سدیم و اکسیژن محیط طی دو مرحله دیگر قبل از پمپاژ انجام خواهد شد) حدود 6-8 کیلوگرم سیانید سدیم NaCN و 2-4 لیتر پر اکسید سدیم به محلول اضافه کرده و محلول پمپاژ و شیرهای حوضچه بسته می شوند .

در این مرحله نیز به مدت 22-24 ساعت محلول در حوضچه باقی می ماند و بعد از طی این مدت زمان مذکور ، شیرهای حوضچه باز شده و عملیات تخلیه به مدت 8 تا 12 ساعت انجام می گیرد در این مرحله نیز قبل از پمپاژ حدود 4-5 کیلوگرم سیانید سدیم و 1-3 لیتر آب اکسیژنه به محلول قبل از پمپاژ اضافه کرده و بعد از آماده سازی، محلول به حوضچه لیچ پمپاژ می شود .

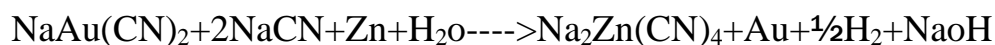
قبل از اینکه شیرهای حوضچه بعد از 24 ساعت باز شوند محلول حاوی مقدار زیادی از کمپلکس سیانور طلا خواهد بود و می توان گفت که قسمت اعظم لیچینگ طلا صورت گرفته است در این

موقع از زمان عملیات ترسیب طلا توسط فویل های روی با افزودن حدود 6 کیلوگرم فویل روی به باکس ها و حدود 250-500 گرم استات سرب (علت افزودن استات سرب ، افزایش سرعت ترسیب طلا روی سطح فویل های روی می باشد) به ابتدای مسیر ورودی محلول به داخل باکس شروع می شود .

محلول بار دار به ابتدای مسیر وارد می شود و ضمن حل کردن استات سرب طی یک مسیر سر ریز و ته ریز کل این جعبه که حدود 2/5 متر می باشد را طی می کند . برای افزایش تماس محلول بار دار با فویل های روی ، ورود محلول به هر یک از این 7 باکس به صورت ته ریز می باشد و محلول از پایین وارد باکس های حاوی فویل های روی شده و از آن سر ریز می شود بطوری که در هنگام عبور از فویل های روی کمپلکس سیانور طلا می تواند با فویل های روی واکنش دهد و طلا روی سطح فویل روی به صورت عنصری رسوب و فلز روی به صورت کمپلکس سیانور روی به صورت محلول وارد محیط می شود .

در حین عملیات استحصال طلا ، از سطح فویل های روی ، حبابهای ریز ئیدروژن تولید می شود که نشان دهنده جانشین شدن طلا روی سطح فویل های روی می باشد بطوری که هر چه مقدار آن آزاد شدن این گاز (ئیدوژن) بیشتر باشد نشان دهنده زیادبودن کمپلکس سیانور طلا در محلول و سریع بودن عمل جانشینی طلا با فویل های روی می باشد .

واکنش کمپلکس سیانور طلا با فویل های روی به صورت زیر می باشد .

از واکنش فوق نتایج زیر بدست می آید که با ترسیب طلا ، PH محیط با تولید سود (به خاطر زیاد بودن حجم محلول) کمی افزایش می یابد ، همچنین هر چه ضخامت این فویل ها کمتر و نازکتر باشد این واکنش به علت زیاد شدن سطح تماس به احتمال قوی بهتر و سریعتر انجام خواهد گرفت .

مهمترین نتیجه از آزمایش فوق این است که عمل ترسیب توسط فویل روی زمانی می تواند به خوبی انجام گیرد که در محیط اکسیژن نباید و یا غلظت آن به حداقل برسد و غلظت سیانید سدیم

زیاد باشد.

همچنین به علت زیاد بودن کمپلکس سیانور طلا در قسمت ورودی باکس ها ، با توجه به اینکه در شروع عملیات ترسیب سعی شده است که فویل های باکس شماره 1،2،3، تقریباً $1/5$ تا 2 برابر فویل های شماره 4،5،6،7 باشد بعد از دو روز از شروع عملیات ترسیب مشاهده می گردد که حجم فویل های باقی مانده در باکس ها از شماره 1 تا 7 روندی افزایشی داشته و نشان می دهد که قسمت اعظم این کمپلکس سیانور طلا توانسته است با فویل های موجود در باکس های جلویی زودتر و واکنش دهد و روی به صورت محلول وارد حوضچه شود و یا به عبارتی می توان گفت که با افزایش شماره باکس ها ، سیاه شدگی و نرمی فویل های روی کمتر شده و نشان می دهد که واکنش در باکس های جلویی به خاطر تمرکز یونهای کمپلکس سیانور طلا بهتر و زیادتر انجام می گیرد و در اثر عبور محلول بار دار از باکس ها به ترتیب مقدار زیادی از طلا جذب سطح فویل روی می شود و مقدار کمی از این کمپلکس سیانور طلا که نتوانسته با فویل روی واکنش دهد وارد حوضچه استحصال و از آنجا مرتب به حوضچه لیچ به صورت یک مدار بسته پمپاژ می شود و این عمل تا جذب حداکثر کمپلکس سیانور طلا ادامه خواهد یافت . (این روش در جذب کمپلکس سیانور طلا محدود بوده و نمی تواند با تمام کمپلکس های سیانور طلا به خاطر وجود اکسیژن در محیط واکنش و ترسیب دهد) بعد از دو تا سه روز بعد از عملیات فویل گذاری عملیات انتقال فویل ها از شماره های 2 و 3 به شماره یک ، 4 ، 5 به شماره دو، 6 و 7 به شماره سه انجام خواهد گرفت و در نهایت به باکس های شماره 4،5،6 جمعاً حدود $2/5 - 1/5$ کیلوگرم فویل روی اضافه می شود تا فویل های تازه با سطح واکنش پذیری زیاد بتواند راحت تر و بهتر با کمپلکس سیانور طلای باقیمانده در محلول واکنش بدهد و بازیابی جذب را افزایش دهد .

عملیات استحصال طلا شامل زمان گذاشتن فویل های روی در باکس های تا برداشت کامل این فویل های حاوی طلا از باکس ها می باشد که مجموعاً حدود 6-8 روز به طول خواهد انجامید بطوریکه هر چه زمان استحصال و لیچینگ زیادتر شود احتمال افزایش بازیابی طلا بیشتر خواهد شد .

بازیابی کل پروسس از ضرب کردن سه راندمان بدست خواهد آمد که راندمان لیچینگ ، ترسیب طلا توسط فویل روی و ذوب می باشد .

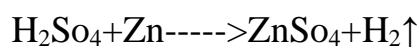
راندمان کلی پروسس بازیابی طلا = راندمان ذوب × راندمان لیچینگ

بعد از کامل شدن زمان ترسیب طلا ، برای جمع آوری فویل های روی حاوی طلا (عنصری) در باکس ها به طریق زیر عمل می شود :

بعد از بستن شیر ورودی محلول به باکس ها ابتدا توسط یک یا دو شیلنگ ، محلولهای صاف موجود در باکس ها تخلیه شده ، بعد توسط دست فویل های برجای مانده حاوی طلا موجود در هر باکس جمع آوری می شود نکته ای که در هنگام جمع آوری فویل ها مشاهده می شود سختی و سفتی این فویل ها در داخل هر باکس می باشد بطوری که در داخل هر باکس ، فویل های قسمت جلویی که بیشتر در معرض عبور محلول بار دار می باشند مقاومت خودشان را نسبت به فویل های قسمت انتها زودتر از دست می دهند .

بعد از جمع آوری فویل ها و انتقال آن به تشت بزرگ ، مایع تیره بر جای مانده حاوی لجن طلا توسط یک ملاقه یا یک پارچ جمع آوری و به داخل یک صافی حاوی فیلتر کاغذی یا پارچه ای ریخته و بطور طبیعی فیلتر می شود و محلول غلیظ لجن حاوی طلا توسط پارچ هایی مستقیماً به داخل تشت بزرگ اضافه و بعد از جمع آوری و تمیز کردن کامل باکس ها این تشت را از محوطه حوضچه بیرون برده و عملیات لیچینگ با اسید سولفوریک غلیظ بر روی لجن حاوی طلا انجام می گیرد (لیچینگ روی در واقع خارج ساختن فویل های روی باقی مانده از فاز جامد به صورت فاز محلول می باشد) بعد از افزودن اسید سولفوریک غلیظ بر روی لجن روی در محیط آبی (فویل های روی در محیط بدون آب در اسید سولفوریک غلیظ سالم مانده و حل نخواهد شد) گاز H_2 تولید می شود که با نزدیک کردن شعله کبریت باعث شعله ور شدن گاز H_2 می شود.

معادله واکنش اسید سولفوریک غلیظ و فویل روی در محیط آبی به صورت زیر می باشد .

در مراحل اولیه انجام واکنش وقتی اسید سولفوریک غلیظ روی فویل های روی ریخته می شود به علت زیاد بودن مقدار روی در لجن، تصاعد گاز ئیدروژن به مقدار زیادی صورت می گیرد و به محض نزدیک کردن شعله کبریت ، گاز ئیدروژن شعله ور می شود و شعله با افزودن مداوم اسید سولفوریک غلیظ آنقدر ادامه می یابد که غلظت فلز روی در محیط کم می شود و با کم شدن غلظت فلز روی ، تصاعد گاز ئیدروژن نیز کاهش پیدا کرده و باعث خاموش شدن شعله می شود . گاز ئیدروژن دارای بوی تند می باشد که باعث سرفه کردن و سوزش چشم می گردد همچنین شعله ور شدن این گاز توام با سروصدا و انفجار می باشد .

واکنش اسید سولفوریک بر روی فویل های روی در محیط آبی واقعاً گرمازا بوده و موقع لیچ با اسید سولفوریک به علت تشکیل حباب های ئیدروژن و ترکیدن آن در اثر گرما باعث پاشیدن محلول رقیق اسیدی (H_2SO_4) موجود در تشت بر روی دست و صورت می گردد که سوزش شدید روی دست و صورت در پی خواهد داشت که مرتب باید با آب تمیز، نقاط آلوده شده به محلول اسیدی را شستشو داد.

در مجموع آنقدر اسید سولفوریک به محلول اضافه می شود تا کل فویل های روی موجود در تشت به صورت محلول در بیاید بعد در داخل دو صافی با فیلترهای کاغذی و یا پارچه ای ریخته تا کل محلول به طور طبیعی فیلتر می شود .

نکته ای که در موقع فیلتراسیون باید به آن توجه کرد این است که محلول لیچ شده حاوی مقدار زیادی سولفات روی می باشد و با سرد شدن محلول بلافاصله کریستال های سولفات روی تشکیل می گردند که عمل فیلتراسیون را دشوار خواهد کرد. پس بنابراین عمل فیلتراسیون ترجیحاً موقعی که محلول داغ و گرم می باشد انجام می شود محلول فیلتر شده یا صاف شده حاوی مقدار زیادی سولفات روی می باشد که به عنوان یک محصول جنبی طلا بازیابی می شود و لجن باقی مانده بعد

از عملیات فیلتراسیون حاوی مقدار زیادی طلا خواهد بود که به واحد ذوب برای بازیابی طلا فرستاده می شود .

3-1- مرحله ذوب و بازیابی طلا از لجن

لجن بر جای مانده از عملیات لیچینگ فویل های روی حاوی طلا با اسید سولفوریک که از نظر وزنی بین 2 تا 3 کیلوگرم می باشد توسط یک هیتر حرارت داده می شود تا رطوبت و مواد فرار آن بخار و همچنین کاغذ فیلتر و یا پارچه فیلتر آن نیز سوزانده شود آنگاه به محصول خشک و خنک شده به ازای هر کیلوگرم لجن تقریباً حدود 250-300 گرم برآکس و به همین مقدار کربنات سدیم (Na_2CO_3) به عنوان کمک ذوب اضافه می شود .

بوته گرافیتی را ابتدا جهت مطمئن شدن و عدم شکست آن در اثر حرارت به داخل کوره گذاشته و تا حدود 900 درجه حرارت می دهند و بعد بوته را بیرون می آورند و تا نصف این بوته از مخلوط همگن شده لجن حاوی طلا با کمک ذوب اضافه می کنند و بعد بوته را داخل کوره گذاشته و به آرامی حرارت آن افزایش می دهند تا به حرارت 1100°C برسد در این دما طلا در واقع ذوب می شود .

علت پر نکردن بوته ها به این خاطر می باشد که در اثر ذوب لجن حاوی طلا ، افزایش حجم ایجاد شده توسط سرباره ، سر ریز شده و به کوره آسیب نرساند.

عملیات ذوب در چند مرحله پر کردن و گذاشته بوته در داخل کوره به خوبی انجام می گیرد ، بعد از اتمام عملیات ذوب ، مذاب را بلا فاصله به داخل پاتیلی که از قبل گرم شده بود ریخته و بعد از سرد شدن مجموعه را وارونه کرده و با ضربه زدن به پاتیل باعث جدا شدن و آزاد شدن فاز مذاب از آن شده و داخل آب قرار می گیرد که بعد از خنک شدن در آب ، فاز فلزی و غیر فلزی توسط ضربات چکش از هم جدا می شوند .

(لازم به ذکر می باشد که فاز غیر فازی گاهی به علت نامطلوب بودن کیفیت ذوب و غلیظ بودن مذاب ممکن است حاوی مقداری طلا باشد که باید به خوبی مورد بررسی قرار گیرد و پس از مشاهدات ذرات طلا فاز غیر فلزی توسط هاون خوب کوبیده شده و به صورت پودر در می آید که بعد از لاوک شویی می توان ذرات طلائی موجود در سرباره را بازیابی کرد) فاز فلزی تهیه شده با نقره آلیاژ می شود ، البته آلیاژ شدن طلا و نقره ، برای ما مهم می باشد و لزومی ندارد که طلا را در نقره مذاب و یا نقره را در طلای مذاب بگذاریم ، بعد از ذوب کامل و تشکیل آلیاژ، مذاب حاصله به داخل یک سطل بزرگ پر از آب که توسط کارگری که بوسیله چوب سریع به هم زده می شود ریخته می شود بطوری که بعد از ریختن مذاب به داخل سطل ، آلیاژهای فلزی به صورت نخودی در خواهد آمد که طی دو مرحله با آب سرد کاملاً خوب شستشو داده می شود و بعد از شستشو ، کل این آلیاژ روی هیتر خشک می شود و بعد از خشک شدن به داخل یک کاغذ فیلتر اضافه و مجموعه را در داخل یک ظرف حاوی اسید سولفوریک غلیظ گذاشته و کل این مجموعه روی اجاق به مدت 2 ساعت به آرامی جوشانده می شود تا نقره به صورت محلول در بیاید .

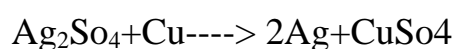
بعد از اتمام لیچینگ نقره ، قبل از تخلیه سولفات نقره موجود در ظرف استیل حدود یک تا دو لیتر اسید سولفوریک غلیظ برای کاهش دما، به آن اضافه می شود و بعد از اضافه کردن اسید سولفوریک غلیظ به سولفات نقره حاوی لجن طلا ، محلول اسید سولفوریک حاوی سولفات نقره به یک ظرف دیگر انتقال داده می شود بطوری که بعد از تخلیه محلول سولفات نقره به ظرف استیل دیگر ، یک لجن شبیه گل رس بر جای خواهد ماند که به خاک طلا معروف می باشد و برای شستشو کامل این لجن به آن دو مرتبه آب معمولی اضافه شده و خوب جوشانده می شود و محلول شستشو دهنده (آب معمولی) بعد از شستشو (آب حاوی سولفات نقره) به یک تشت حاوی سولفات نقره اضافه می شود و لجن برجای مانده در مجموع عاری از سولفات نقره خواهد شد .

واکنش نقره با اسید سولفوریک غلیظ به صورت زیر می باشد .

محلول غلیظ حاوی سولفات نقره که در یک ظرف استیل ریخته شده بود به داخل یک تشت پر از آب گذاشته و به آرامی ، محلول غلیظ حاوی سولفات نقره به داخل آب موجود در تشت اضافه می شود .

محلول گلی مانند سولفات نقره بعد از افزوده شدن به آب و رقیق شدن ، حالت شیری را به خود می گیرد و اگر فلز مس به آن اضافه شود نقره به صورت فلزی(عنصری) رسوب کرده و مس به صورت سولفات مس وارد محلول می شود و رنگ محلول به صورت رنگ آبی در می آید . واکنش ترسیب نقره توسط فلز مس به صورت زیر می باشد .

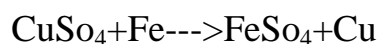

بعد از انحلال کامل مس و ترسیب کامل نقره (عنصری) که گاهی تا 24 ساعت هم به طول می انجامد عملیات فیلتراسیون انجام می گیرد و لجن نقره بر روی کاغذ فیلتر بر جای می ماند که برای شستشوی بهتر و بدست آوردن یک پودر نقره خوب به لجن بدست آمده ، آب معمولی اضافه کرده و دو بار می جوشانند و در هر مرحله به آن زمان داده می شود تا لجن نقره رسوب و آب روی لجن به خوبی جدا و تخلیه شود .

بعد از گرفتن لجن نقره ، محلول فیلتر شده حاوی سولفات مس خواهد بود که با افزودن قراضه های آهن باعث ترسیب فلز مس خواهد شد .

عمل ترسیب کمی به کندی صورت گرفته و برای اتمام واکنش اکسیداسیون و احیاء بین فلز مس و آهن گاهی تا 24ساعت به آن زمان می دهیم .

واکنش ترسیب مس توسط فلز آهن به صورت زیر می باشد .

بعد از ترسیب کامل فلز مس ، عملیات فیلتراسیون انجام گرفته تا لجن مس بازیابی شود ، محلول فیلتر شده حاوی سولفات آهن خواهد بود که به خاطر ارزش پایین سولفات آهن کل محلول در طبیعت آزاد می شود . پودر نقره گرفته شده بعد از خشک شدن روی هیتز ، به آن کمک ذوب (براکس) اضافه کرده و مورد عمل ذوب قرار می گیرد که باعث بدست آمدن فلز نقره می شود . عمل ذوب پودر نقره شبیه ذوب طلا بوده طوری که بعد از عملیات ذوب ، مواد ذوب به داخل

پاتیلی ریخته و کل مجموعه وارونه شده و بازدن چند ضربه با چکش ، فاز مذاب جدا شده و توسط انبر مخصوص بوته ف فاز مذاب به داخل آب برای جدا شدن فاز فلزی و غیر فلزی انتقال داده می شود بعد از سرد شدن ، فاز فلزی و غیر فلزی توسط ضربات چکش از هم جدا می شوند که با خشک کردن این فاز فلزی (نقره خالص) به بوته ای که در داخل کوره بود و گرم می باشد اضافه شده و مورد عمل ذوب مجدد قرار می گیرد .

بعد از ذوب نقره ، برای بدست آوردن یک آلیاژ کم عیار طلا فاز فلزی تهیه شده از ذوب لجن طلا به این مذاب اضافه شده و یک آلیاژ کم عیار طلا بدست می آید .

با توجه به اینکه نقره در اسید نیتریک و سولفوریک غلیظ حل می شود و طلا در این دو اسید نامحلول است و از این اسیدها برای انحلال آلیاژی از طلا و نقره که مقدار طلای آن کمتر از 25٪ می باشد مورد استفاده قرار می گیرد .

بعد از عملیات لیچینگ آلیاژهای نخودی طلا و نقره ، یک لجن گلی یا خاک طلا خواهیم داشت که خیلی آرام و با حوصله این لجن خشک می گردد و به آن کمک ذوب (براکس) اضافه می شود . بعد از مخلوط کردن و هموژن کردن ، نمونه را به داخل کاغذ فیلتر ریخته و پیچانده می شود . نمونه مورد ذوب در هر مرحله به اندازه ای می باشد که در داخل کوزه های چینی جای شود بعد از هر مرحله ذوب ، کوزه چینی را بیرون آورده و به آن مقداری دیگر از خاک طلا که کاملاً توسط کاغذ فیلتر پیچیده شده به آن اضافه می گردد (بعد از افزودن نمونه به کوزه ، به علت گرم بودن کوزه بلافاصله باعث شعله ور شدن کاغذ فیلتر می شود) .

بعد از افزودن هر مرحله خاک طلا ، کوزه چینی به داخل کوره انتقال داده می شود تا کل مجموعه ذوب گردد پس از ذوب کامل خاک طلا و اتمام عملیات ذوب ، کوزه بیرون آورده شده و مدتی به آن زمان داده می شود تا مواد در آن کمی سفت گردد بعد به آرامی کل بوته با انبر مخصوص به داخل تشت آب گذاشته و بعد از خنک شدن ، کوزه شکنانده شده و سرباره های موجود روی شمش طلا کاملاً با دست و ضربات چکش پاک می شود .

بعد از شکاندن دو تا سه تا از این کوزه ها ، شمش های کوچک طلا خواهیم داشت که این شمش ها کاملاً خشک و گرم شده و به بوته اضافه می گردد تا آخرین مرحله ذوب که تولید یک شمش بزرگ طلا می باشد بدست آید .

بعد از ذوب نهایی شمش های طلا ، کوزه بیرون آورده شده و در حالی که طلا مذاب می باشد مقداری برآکس روی سطح آن افزوده تا زیبایی و جلای خاصی به طلا داده شود . سپس کل مجموعه را داخل آب گذاشته و بعد از شکاندن کوزه چینی یک شمش طلای بسیار زیبایی خواهیم داشت که پس از تدوین به امضای افراد مسئول در معدن در می آید و شمش حاصله به بانک جهت نگهداری انتقال داده می شود .

1-4 تعیین وزن مخصوص بر جای حوضچه ها

از حوضچه شماره 1 نمونه هایی برای تعیین وزن مخصوص گرفته شده است که روش کار به صورت زیر می باشد . این نمونه ها بعد از گذشت 15 روز از عملیات لیچینگ و 17 ساعت بعد شستشو در طی 5 مرحله جداگانه گرفته شده است قبل از نمونه گیری ، سطح محل نمونه گیری کاملاً با یک خط کش صاف شده است و ظرف مخصوص نمونه گیری به آرامی به داخل نمونه بر جای موجود در حوضچه لیچ فرو برده شده و بعد از نمونه گیری ، وزن نمونه های مرطوب به صورت زیر شده است که در زیر آمده است .

از این نمونه های گرفته شده یک نمونه گرفته و آن را نصف کرده و هر قسمت را به طور جداگانه خشک کرده بطوری که بعد از خشک شدن هیچ تغییری در وزن هر کدام از آنها مشاهده نشده است و این نشانه دهنده همگن بودن توزیع دانه بندی و رطوبت موجود در خاک و قابل تکرار بودن عملیات می باشد .

$$M1=3/360Kg$$

$$M2=3/600Kg$$

$$M3=3/700Kg$$

$$M4=3/640Kg$$

$$M5=3/720Kg$$

$$Mav=3/658Kg$$

با مشخص بودن وزن نمونه مرطوب و وزن نمونه خشک می توان درصد رطوبت موجود در خاک را محاسبه کرد که بصورت زیر محاسبه شده است .

$$\text{ازتخلیه} \quad = \frac{100 \times (\text{وزن خاک خشک} - \text{وزن خاک مرطوب}}{\text{وزن خاک مرطوب}} = \frac{100 \times (3/3 - 630/200)}{3/630} = 11/846$$

از محاسبه مذکور می توان نتیجه گیری کرد که خاک حوضچه قبل از تخلیه تقریباً دارای 11 الی 12 درصد رطوبت خواهد بود

با در دست داشتن درصد رطوبت خاک حوضچه ، می توان وزن خاک خشک نمونه میانگین را بدست آورد

$$\text{مشخصاً} \quad = \frac{11/846}{100} \times \text{وزن خاک مرطوب} - \text{وزن خاک خشک نمونه میانگین} = 3/3 - 658/658 \times 3/3 = 3/225Kg$$

به عنوان ظرف نمونه گیری استفاده شده به صورت زیر می باشد:

$$\text{قطر ظرف} = 15Cm$$

$$\text{ارتفاع} = 12/7Cm$$

که با مشخص بودن مشخصات ظرف ، حجم آن به صورت زیر محاسبه می شود

بعد از محاسبه حجم ظرف با مشخص بودن حجم و وزن خشک نمونه ، وزن مخصوص را می توان محاسبه کرد .

عدد مذکور وزن مخصوص بر جای خاک داخل حوضچه بعد از 15 روز از عملیات لیچینگ می باشد .

5-1- محاسبه و بازیابی طلا در مراحل مختلف استحصال طلا

از خوراک و باطله حوضچه شماره دو سری چهار، نمونه گرفته شده است و در معدن مورد آنالیز قرار گرفت که با فرض درست بودن عملیات نمونه برداری و آنالیز طلا، عیار طلا به صورت زیر اعلام شد.

Au-4/5ppm عیار طلای موجود در خاک

Au=0/2ppm عیار طلای باقیمانده در باطله

تناژ ماده معدنی موجود در حوضچه با فرض اینکه وزن مخصوص بر جای خاک بعد از 15 روز از عملیات لیچینگ در حدود 1/4368 باشد به صورت زیر محاسبه می گردد.

$$w=6 \times 7 \times 0/65 \times 1/4368 = 39/22 \text{ ton } 39 \text{ ton}$$

با استفاده از اعداد و ارقام مذکور می توان بازیابی کلی طلا را در این پروسس (لیچینگ) محاسبه کرد که به صورت زیر می باشد.

مقدار کل طلای موجود در حوضچه برحسب گرم = تناژ ماده معدنی \times عیار طلا

$$4/5 \times 39 = 175/5 \text{ Gr} = \text{کل طلای موجود در خوراک (یک حوضچه)}$$

$$0/2 \times 39 = 7/8 \text{ Gr} = \text{مقدار طلای باقیمانده در باطله (بعد از لیچینگ)}$$

مقدار طلای گرفته شده از این حوضچه پس از عملیات ذوب 151 گرم شده است.

$$\text{بازیابی کل عملیات استحصال} = \frac{151 \times 100}{175/5} = 86\% \quad \frac{6/031}{175/5} \times 100 = \text{طلای گرفته شده به صورت شمش فلزی}$$

کالا

بازیابی کلی عملیات استحصال طلا نشان می دهد که حدود 86 درصد از کل طلای موجود در نمونه اولیه بازیابی شده و حدود 14 درصد از طلای موجود بازیابی نشده که با فرض 100 درصد بودن بازیابی عملیات ذوب مقدار طلای باقیمانده را در باطله باقیمانده می توان جست.

بازده عملیات لیچینگ به صورت زیر محاسبه می شود.

$$95\% = 100 - \frac{(4/0-5/2)}{4/5} \times 100 = \text{(کل طلایی که از فاز جامد به فاز محلول درآمده)}$$

= بازیابی عملیات لیچینگ
کل طلای موجود در خاک

(نکته بسیار مهمی که از محاسبه بازیابی عملیات لیچینگ به چشم می رسد این است که اگر بازیابی طلا از ماده معدنی با روش سیانوراسیون کمتر از 80 درصد باشد (یعنی کمتر از 80 درصد طلای موجود در ماده معدنی به صورت محلول در بیاید) این کانسنگ در رده بندی کانسنگ مقاوم قرار می گیرد که روش فرآوری آن کمی فرق می کند و فرآیندهایی قبل از سیانوراسیون اضافه خواهد شد تا طلا آزاد برای سیانوراسیون شود.

از نتایج فوق می توان این نتیجه را گرفت که تنها 5 درصد از طلای موجود در خوراک به علت دانه درشت بودن دانه بندی نمونه اولیه ، محلول سیانور قادر به نفوذ و انحلال طلای موجود در ذره نشده است . بطوری که بعد از عملیات لیچ این فرض با آزمایش نیز به اثبات رسیده است برای اثبات این موضوع ، نمونه باطله را گرفته و مورد تجزیه سرنندی قرار داده و بعد از تجزیه سرنندی و آنالیز ذرات دانه درشت طیف رنگی که نشان دهنده دار بودن دانه های درشت به طلا مشاهده شده است ولی از دانه های ریز بعد از آنالیز هیچ طیف رنگی مشاهده نشده است که نشان دهنده عاری بودن ذرات دانه ریز از طلا می باشد .

$$100 \times \text{بازیابی سمانتاسیون طلای موجود در محلول لیچ} = 90\% \sim 90/04\%$$

$$\text{حدود } \frac{151}{167/7} = \frac{151 \times 100}{175/7-5/8} = 100 \times \text{طلای گرفته شده به صورت شمش فلزی کل طلای موجود در محلول}$$

مانده است که علت این امر را به حضور اکسیژن در محلول می توان نسبت داد به طوری که با حضور اکسیژن در کنار سیانور عمل انحلال مجدد طلا می تواند امکان پذیر باشد .

نتایج کلی حاصل از عملیات لیچینگ کانسنگ طلای چشمه زرد به صورت جدولی ارائه می گرد

بار ورودی	عملیات	محصولات	مقدار طلا برحسب ppm	بازیابی بین عملیات	بازیابی کل
کانسنگ	--	--	4/5	100	100
کانسنگ	لیچینگ	مطلوب باطله	$\frac{4/3}{0/2}$	95	95

86	90/04	$\frac{0/42}{3/88}$	محلول باقی مانده طلای بدست آمده	سمانتاسیون	محلول باردار
----	-------	---------------------	------------------------------------	------------	--------------

بخش دوم : برآورد هزینه در معدن چشمه زرد

2- عوامل هزینه بر در معدن چشمه زرد

2-1- حوضچه ها

2-1-1- مواد و داروهای مصرفی

مواد و داروهای مصرفی		مصرف برای 405 تن kg یا lit	مصرف برای یک تن lit kg یا lit	قیمت دارو و مواد مصرفی در واحد وزن برحسب تومان	هزینه کل داروی مصرفی برای 40 تن برحسب تومان	هزینه مصرفی برای یک تن برحسب تومان	ردیف
نام	فرمول						
پراکسید سدیم	Na ₂ O ₂	0/5	0/0125	9200	46000	1150	1
سود	NaOH	5	0/125	283	1415	35/375	2
آهک	CaCO ₃	200	5	8	1600	54/375	3
سیانید سدیم	NaCN	25	0/625	1125	28125	40	4
پرمنگنات پتاسیم	KMnO ₄	1/5	0/0375	1450	2175	703/125	5
فروسیناور سدیم	K ₄ Fe(CN) ₆	2	0/05	4372	8744	54/375	6

پراکسید هیدروژن	H ₂ O ₂	10	0,25	350	3500	218/6	7
استات سرب	Pb(CH ₃ COO) ₂	0,5	0,0125	330	165	87/5	8
نتیرات سرب	PbNO ₃	1	0,025	3300	3300	4/125	9
اسید سولفوریک	H ₂ SO ₄	10	0,25	85	850	82/5	10
سیمان	---	300	7/5	24	7200	21/25	11
آب	H ₂ O	22000	550	1	22000	550	12
روی	Zn	9	0,225	15000	135000	3375	13
---	---	---	---	---	260074	6501/85	جمع

همانطور که در جدول فوق مشاهده می گردد پراکسید سدیم حدود 18 درصد از هزینه ها را به

خود نسبت داده است که به علت گران بودن این ماده شیمیایی تصمیم گرفته شده که از سری

ششم به بعد دیگر مورد استفاده نگیرد .

2-1-2 لوازم مصرفی

ردیف	هزینه مواد مصرفی برای یک تن (تومان)	هزینه کل مواد مصرفی برای 40 تن (تومان)	قیمت هر واحد مواد بر حسب تومان	لوازم مصرفی برای یک تن	لوازم مصرفی برای 40 تن	لوازم مصرفی	
						واحد	نام
1	101/25	4050	270	0/375	15	متر	گونی
2	105	4200	30	3/5	140	عدد	تخته
3	15	600	600	0/025	1	متر	فیلتر
4	7/5	300	600	0/0125	0/5	کیلوگرم	میخ
جمع	228/75	9150					

2-2 ذوب

ردیف	هزینه کل برای یک تن	هزینه کل برای 40 تن	قیمت هر واحد مواد بر حسب تومان	مواد لوازم مصرفی برای یک تن	مواد و لوازم مصرفی برای 40 تن	مواد و لوازم مصرفی	
						واحد	نام
1	11/25	450	600	0/01788	0/75	کیلوگرم	بوراکس

2	21/25	850	85	0/25	10	کیلوگرم	اسید سولفوریک 98٪
3	7/5	300	400	0/0188	0/75	کیلوگرم	کربنات سدیم
4	15	600	600	0/025	1	متر	فیلتر (پارچه ای)
5	100	4000	8000	0/0125	0/5	عدد	بوته گرافیتی
6	50	2000	500	0/1	4	عدد	بوته چینی
جمع	205	8200		--	--	-	-

2-3- خردایش

ردیف	هزینه کل برای یک تن (تومان)	هزینه کل برای یک سیکل (تومان)	قیمت واحد برحسب تومان	مقدار سیکل کاری برحسب تن	تعداد مورد نیاز برای یک سیکل	لوازم مصرفی	
						واحد	نام
1	2250	180000	7500	80	24	عدد	چکش
2	247/5	198000	1800	800	110	عدد	فنر
جمع	2497/5	378000					

*از هزینه های سنگ شکن فکی و نوار نقاله ها به علت ناچیز بودن صرف نظر شده است

که در گزارش های بعدی بصورت دقیق ذکر خواهد شد .

2-4- حمل و نقل یا ترابری (از معدن تا دپوی باطله ها در سد باطله)

ردیف	هزینه برای یک تن (تومان)	هزینه کل برای 40 تن (تومان)	قیمت هر ساعت سرویس دهی	ساعت سرویس دهی برای یک تن	ساعت سرویس دهی برای 40 تن	نوع سرویس دهی
1	187/5	7500	1500	0/125	5	بارگیر در سر معدن
2	187/5	7500	1500	0/125	5	حمل ماده معدنی از معدن به سنگ شکن فکی
3	300	12000	1500	0/2	8	خوراک دهی به سنگ شکن فکی
4	300	12000	1500	0/2	8	بارگیری و پر کردن حوضچه

تخلیه باطله و انتقال آن به سد باطله	8	0/2	1500	12000	300	5
				51000	1275	جمع

*بخش حمل و نقل به پیمانکار واگذار شده است که برای بارگیری و حمل و نقل هر ساعتی

1500 تومان هزینه می شود .

2-5- هزینه دستگاهها

2-5-1 هزینه انرژی مصرفی (سوخت گازوئیل)

ردیف	هزینه سوخت برای یک تن استخراجی و خردایش	هزینه کل سوخت برای 80تن	قیمت واحد سوخت (تومان)	مصرف کل سوخت در یک شیفت (لیتر)	سوخت مصرفی هر دستگاه در 8 ساعت کار	تعداد	نوع وسایل
1	20	1600	16	100	100	1	ژنراتور
2	224	17920	16	140	70	2	کمپرسور
	246	19520					جمع

*از طریق دو عدد کمپرسور روزانه به طور میانگین 10تن استخراج خواهد شد پس برای استخراج

80تن از ماده معدنی لازم است که دو عدد کمپرسور به مدت 8 روز کار بکند

2-5-2 هزینه های روغن مصرفی

ردیف	هزینه روغن برای یک تن	هزینه کل روغن برای 80تن	قیمت واحد روغن (تومان)	مصرف کل روغن در یک شیفت (لیتر)	روغن مصرفی هر دستگاه در یک روزکاری (لیتر)	تعداد	نوع وسایل
1	18/75	1500	250	6	6	1	ژنراتور
2	100	8000	250	4	2	2	کمپرسور
3	50	4000	250	2	1	2	پرفراتور
	168/75	13500					جمع

با استفاده از پرفواتری های هوای فشرده در روز بطور میانگین حدود 10 تن استخراج خواهد شد که طی 8 روز عملیات مداوم استخراج به تناژ مورد نظر (یعنی 80 تن) خواهیم رسید .

2-5-3- هزینه ماشین آلات

از هزینه ماشین آلات که شامل فیلتر روغن و فیلتر هوای کمپرسور و ژنراتور می باشد به علت ناچیز بودن صرفنظر شده است .

2-6- بخش پرسنل

2-6-1 تعداد پرسنل مورد نیاز به تفکیک سمت در بخش فرآوری (شامل مراحل خریدایش و

استحصال طلا و ذوب و...)

ردیف	دستمزد به ازای هر تن (تومان)	کل دستمزد به ازای 320تن (تومان)	دستمزد هر نفر در ماه (تومان)	تعداد (نفر)	سمت
1	625	200000	200000	1	مهندس کانه آرا
2	375	120000	60000	2	تکنسین فرآوری
3	275	120000	60000	2	کارگر ساده
4	1875	60000	60000	2	مسئول نگهداری بخش خریدایش
5	1875	60000	60000	1	اپراتور اتاق کنترل
جمع	1750	560000		7	--

با فرض اینکه عملیات استحصال طلای هر سری حوضچه به مدت 15 روز به طول بیانجامد پس بطور میانگین هر ماه دوسری حوضچه پر و تخلیه خواهد شد که جمع تناژ به صورت زیر محاسبه می گردد :

تناژ هر حوضچه \times تعداد حوضچه در هر سری \times تعداد سری حوضچه = تناژ کل ماده معدنی

$$w=2 \times 4 \times 40=320\text{ton}$$

پس بنابراین هر ماه طلای حدود 320 تن از ماده معدنی آن مورد استحصال قرار خواهد گرفت که هزینه دستمزد هر تن از تقسیم تک تک هزینه های دستمزد بر 320 تن بدست خواهد آمد.

2-6-2 تعداد پرسنل مورد نیاز به تفکیک سمت در بخش استخراج (با شرایط فعلی)

ردیف	دستمزد به ازای هر تن (تومان)	کل دستمزد به ازای 300تن (تومان)	دستمزد هر نفر در ماه (تومان)	تعداد (نفر)	سمت
1	2000	600000	60000	10	کارگر ساده
جمع	2000				

2-6-3 تعداد پرسنل مورد نیاز در بخش سرویس خدمات

ردیف	هزینه به ازای یک تن (تومان)	کل دستمزد در هر ماه (تومان)	دستمزد هر نفر در ماه (تومان)	تعداد (نفر)	سمت
1	28125	90000	90000	1	راننده
2	28125	90000	90000	1	آشپز
3	1875	60000	60000	1	نگهبان روز
4	375	120000	60000	2	نگهبان شب
جمع	1125	360000			

کل هزینه های موجود در معدن از مجموع بخش های بدست خواهد آمد که در زیر می آید
 بخش پرسنل + بخش هزینه دستگاهها + بخش ترابری + بخش خردایش + بخش ذوب + بخش
 حوضچه ها = برآورد کل هزینه ها برای استحصال طای برای یک تن از ماده معدنی (از استخراج تا
 شمش طلا)

$$5+1275+650185/244+22875+205+249=\text{کل هزینه ها برای یک تن ماده معدنی}$$

$$\text{تومان } 16875+1750+2000+1125=15995/85$$

لازم به ذکر می باشد 10 درصد از هزینه های مذکور به عنوان هزینه های پیش بینی نشده به هزینه
 های مذکور اضافه می شود بطوری که هزینه واقعی یک تن به صورت زیر خواهد بود

$$\text{تومان } 17594/5: \frac{10}{100} \times 15995 + 15995 = \text{کل هزینه های یک تن ماده معدنی}$$

با در نظر گرفتن هزینه های پیش بینی نشده

بخش هزینه - بخش در آمد = سود ناشی از استحصال طلا

همانطوری که فرمول بالا نشان می دهد برای بدست آوردن سود حتماً باید بخش در آمد حاصله از
 استحصال طلا مشخص شود و بطور میانگین می توان بیان کرد که حداقل حدود 3ppm از طلای
 موجود در خاک به صورت طلای 24 عیار قابل بازیابی می باشد و قیمت هر گرم از طلای 24
 عیار در بازار تهران 8000 تومان است که با معلوم بودن بازیابی و قیمت طلای 24 عیار می توان
 در آمد حاصله از یک تن ماده معدنی را بصورت زیر محاسبه کرد.

$$\text{تومان } 3\text{ppm} \times 8000 = 24000 = \text{در آمد ناشی از یک تن ماده معدنی حاوی طلا}$$

$$176000 - 24000 = 6400 = \text{سود ناشی از استحصال طلای یک تن ماده معدنی}$$

تومان $40 \times 6400 = 256000$ = سود ناشی از عملیات استحصال طلا ی یک حوضچه

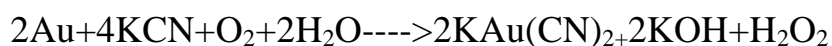
بخش سوم : مقدمه ای برای استحصال طلا به روش لیچینگ

3-1-مقدمه

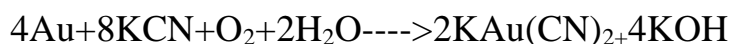
روش سیانوراسیون مهمترین روش فرآوری طلاست و در سال 1783، اثر انحلالی محلول سیانور، روی طلای فلزی توسط ویلهام شیله شیمیست سوئدی کشف شد و کاربرد روش فوق در استخراج طلا از کانه های آن توسط جان استوارت مک آرتور، رابرت فارست و ویلیام فارست در سال 1887 در انگلستان به ثبت رسید و موسوم به فرآیند سیانوراسیون گردید.

اساس این روش این است که محلول ضعیف سیانیدسدیم یا پتاسیم در کنار اکسیژن یک اثر حلالیت ترجیحی بر روی ذرات ریز طلا و نقره نسبت به دیگر عناصر موجود در کانسنگ طلا نشان می دهند.

فرمولهای متعددی برای انحلال طلا توسط سیانور ارائه شده است که در سال 1896 بودلاندر فرمول زیر را پیشنهاد داد و دریافت که آب اکسیژنه محصول میانی فرآیند انحلال طلا در سیانور می باشد.

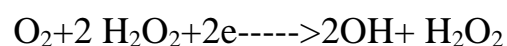
رابطه انحلال طلا در سیانور را انسر در سال 1846 به صورت زیر پیشنهاد داده است.

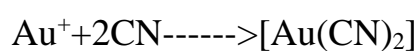
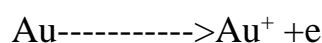
یک نکته ای که از واکنش های فوق میتوان استنباط کرد این است که با افزودن سیانور سدیم یا پتاسیم به محیط ، PH محلول به خاطر تولید تیدروکسید سدیم یا پتاسیم افزایش خواهد یافت بطوری که مقدار افزایش PH با توجه به نسبت حجمی زیاد محلول ، زیاد قابل محسوس نمی باشد .

انحلال طلا یک فرایند اکسایش - کاهش می باشد و کاتیون آزاد شده از فاز جامد (طلای ناتیب) با یک ماده کمپلکس کننده (یون سیانور) به حالت محلول در می آید .

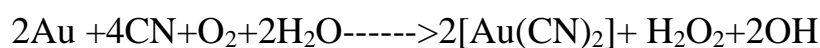
در حالت احیاء اکسیژن روی سطح فلز جذب شده و از آن الکترون می گیرد و باعث تشکیل H_2O_2 می شود .

اکسایش فلز موجود تولید Au^+ می گردد که با یون سیانید تشکیل کمپلکس سیانور طلای محلول می دهد.

واکنش کلی به صورت ذیل نوشته می شود :

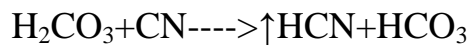
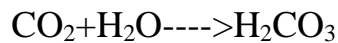
در دمای معمولی و فشار اتمسفر ، $8/2$ میلی گرم O_2 در یک لیتر آب حل می شود که برابر با $4 \times 10^{-3} \times 0/27$ گرم در لیتر یا $0/3 - 0/5$ کیلوگرم در تن خوراک NaCN باید صورت پذیرد .

بنابراین یک محلول خیلی رقیق سیانید سدیم برای انحلال طلا کافی می باشد ، این حقیقت که اکسیژن به چه دلیل مورد نیاز است کاملا شناخته نشده است زیرا همانطوریکه از محاسبات فوق دیده می شود اکسیژن به مقداری که از انحلال هوا در آب حاصل می شود برای انجام واکنش فوق کفایت می کند .

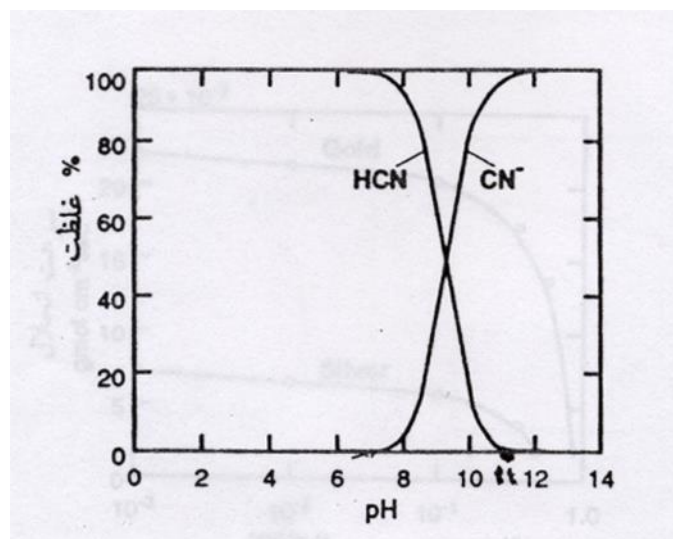
3-2- عوامل موثر در حلالیت

با توجه به این موضوع که محلولهای سیانوری در PH های پایین گاز سمی اسید سیانیدریک HCN آزاد می کنند و هرچه PH کاهش پیدا کند مقدار آزاد شدن این گاز شدیدتر خواهد شد (شکل 1)

همچنین سیانید تیروژن ممکن است در نتیجه جذب گاز CO₂ موجود در هوا مطابق رابطه ذیل تشکیل شود [1].

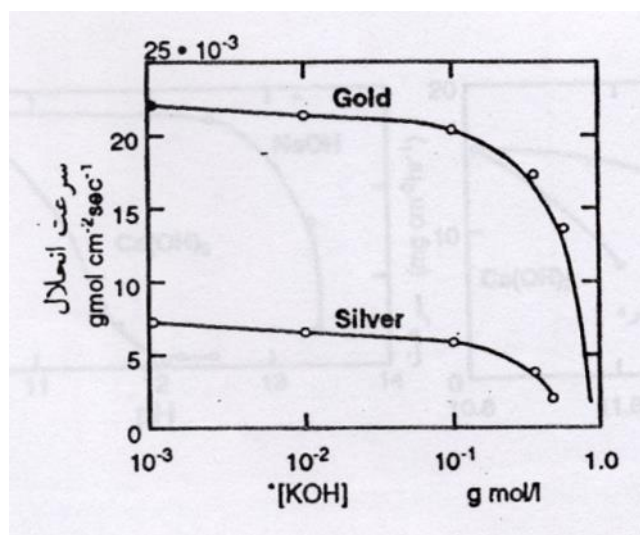
بنابراین در صنعت برای جلوگیری از آزاد شدن این گاز ، PH را تا حدی بالا می برند تا آزاد شدن این گاز به حداقل مقدار خود برسد که این عمل توسط اضافه نمودن قلیایی هایی مانند آهک و سود حاصل می شود .

شکل 1- ترکیبات موجود در محلول سیانید به عنوان تابعی از PH

تأثیر قلیائیت بر روی انحلال طلا بررسی شده است (شکل 2) این بررسی نشان می دهد که افزایش PH تا مقدار معینی انحلال طلا را افزایش می دهد ولی اگر از حد معینی PH بالا تر رود انحلال طلا کاهش می یابد ، همچنین از منحنی مذکور می توان این نتیجه را گرفت که سرعت انحلال طلا همیشه بیشتر از نقره بوده و حساسیت انحلال طلا در PH های بالای 13 خیلی شدیدتر از نقره است .

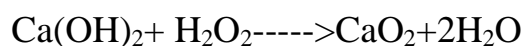
در PH های بالاتر مصرف سیانور کمتر می شود ولی مصرف آهک افزایش پیدا می کند بنابراین در صنعت PH محلول سیانور اسیون را بین 9/5 تا 11 کنترل می کنند .

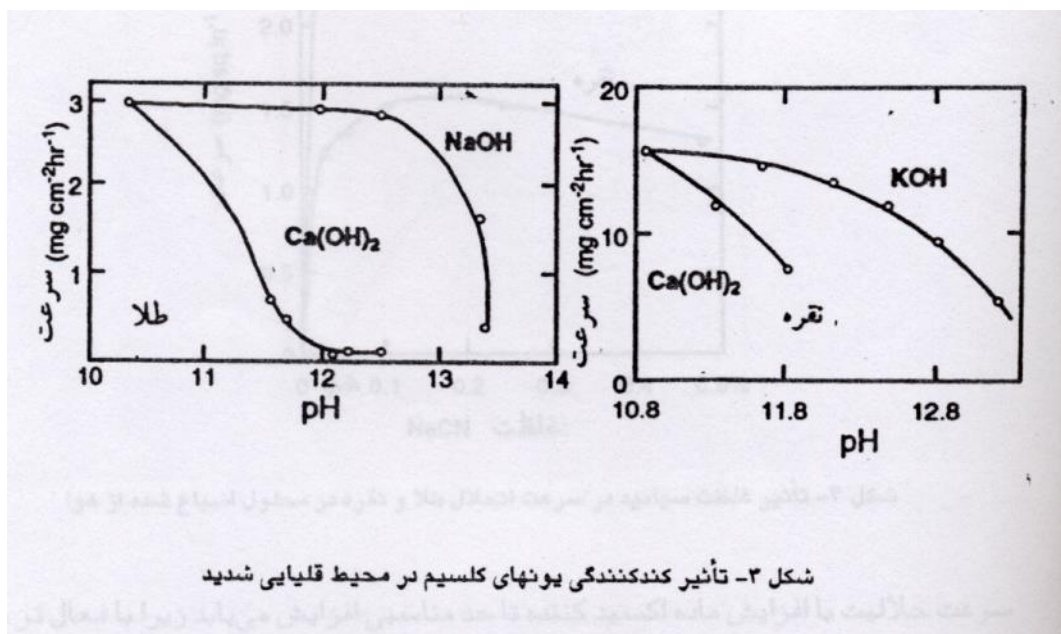
شکل 2- تأثیر PH در سرعت انحلال طلا و نقره در محلول سیانید

اگر PH با Ca(OH)_2 کنترل شود در مقایسه با همان PH با استفاده از KOH ، شاهد تاثیر کند کننده آهک در انحلال طلا خواهیم بود و در PH بالای 12، سرعت انحلال تقریباً به سمت صفر میل می کند (شکل 3) به نظر می رسد دلیل کند شدن سرعت انحلال به علت تشکیل پراکسید کلسیم روی سطح فلز است که مانع از واکنش با سیانید می شود .

با توجه به واکنش ذیل تحت اثر H_2O_2 موجود در محلول آهک پراکسید کلسیم بوجود می آید [1].

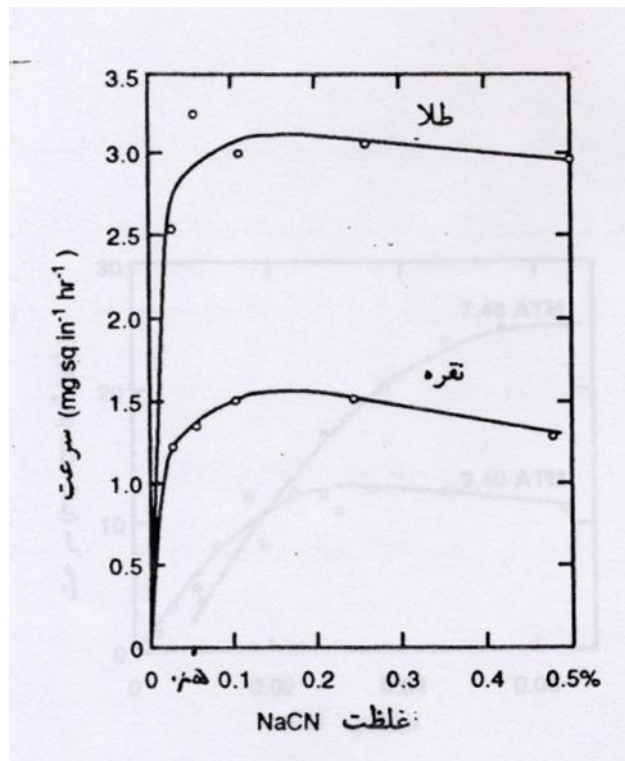
علت مصرف آهک برای کنترل PH در اشل صنعتی فقط به خاطر جنبه اقتصادی و فراوانی آن می باشد .

3-2-2 تأثیر غلظت سیانید و اکسیژن

با توجه به اینکه سیانید و اکسیژن برای واکنش انحلال طلا در فرآیند سیانوراسیون مورد نیاز است بنابراین سرعت انحلال بستگی به غلظت این دو خواهد داشت ، با این حال عملاً مشخص گردید که سرعت انحلال طلا بطور خطی با غلظت سیانید افزایش یافته و به ماکزیمم مقدار می رسد اما از غلظت 0/05 به بعد افزایش غلظت سیانید تاثیری در انحلال طلا ندارد (شکل 4)

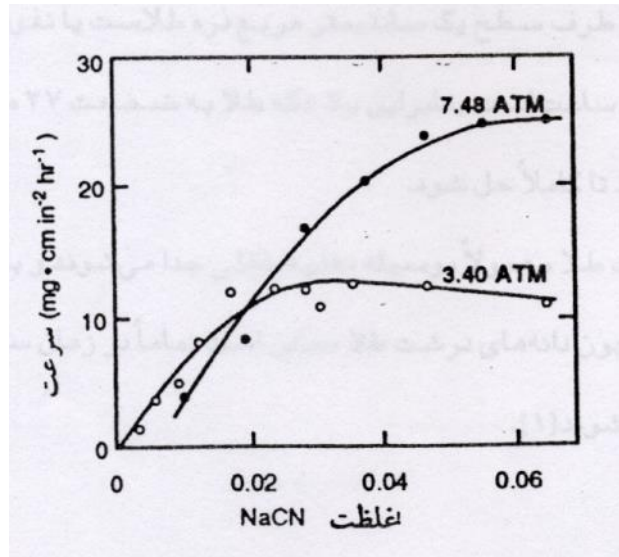
همانطور که مشاهده می گردد نمودار انحلالی طلا همیشه بالا تر از نمودار انحلالی نقره می باشد و در واقع می توان گفت که سرعت انحلالی طلا دو برابر سرعت انحلالی نقره در یک غلظت سیانوری مشخص می باشد .

شکل 4-تأثیر غلظت سیانید در سرعت انحلال طلا و نقره در محلول اشباع شده از هوا

سرعت حلالیت با افزایش ماده اکسید کننده تا حد مناسبی افزایش می یابد زیرا با فعالتر شدن یون های OH^- و بالعکس غیر فعال شدن H^+ می شود، بدون شکل افزودن مواد اکسید کننده مثل پراکسید سدیم، پرمنگنات پتاسیم و آب اکسیژنه به محلولهای سیانوری مفید است اما بعلت گران بودن آنها، استفاده دراز مدت از این مواد قابل مقایسه با استفاده از هوای فشرده در محلول نیست و به همین دلیل است که در واحدهای صنعتی عمدتاً به جای ترکیبات اکسید کننده سعی می شود تا از هوای فشرده در پروسس فرآوری استفاده شود.

در غلظت های کم سیانید سرعت انحلال تنها به غلظت سیانید بستگی دارد و حال آنکه در غلظت های زیاد سیانید، سرعت انحلال مستقل از غلظت سیانور بوده و تنها بستگی به فشار اکسیژن دارد (شکل 5).

شکل 5- سرعت انحلال نقره در مقادیر مختلف فشار NaCN.O_2 در 24 درجه سانتیگراد

از نظر تکنیکی نه غلظت اکسیژن محلول و نه غلظت سیانید آزاد بلکه نسبت غلظت این دو واجد اهمیت می باشد و طبیعی است که کندترین واکنش سرعت کل فرآیند را کنترل خواهد کرد بنابراین اگر محلول به مقدار ناکافی یون سیانید آزاد داشته باشد تلاش در هوادهی مطلوب برای جبران سرعت انحلال بیهوده خواهد بود و عکس این نیز صادق می باشد بدین معنی که اگر سیانید اضافی به محلول اضافه شود در حالی که مقدار اکسیژن محلول کمتر از عدد تثوریک باشد سیانید اضافی به هدر خواهد رفت .

3-2-3 اثر اندازه ذرات

ماده معدنی معمولاً تا 75 میکرون خرد می شود تا ذرات طلا هر چه بیشتر در معرض تماس با محلول قرار گیرند در شرایط ایده آل هوادهی و همزنی پالپ حداکثر نرخ انحلال طلا که محاسبه شده است 3/25 گرم بر هر سانتیمتر مربع در هر ساعت است که این معادل نفوذ 1/68 میکرون بر هر طرف سطح یک سانتیمتر مربع ذره طلاست یا نفوذ کلی در ضخامت 3/36 میکرون در هر ساعت است بنابراین یک تکه طلا به ضخامت 37 میکرون ، حدود 11 ساعت زمان می خواهد تا کاملاً حل شود .

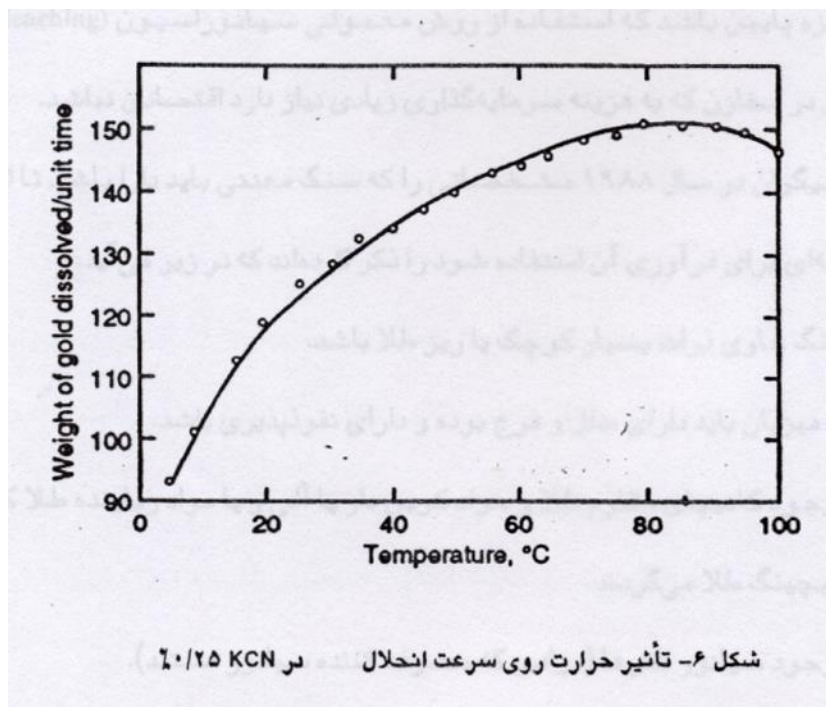
ذرات دانه درشت طلا معمولاً بوسیله تغلیظ ثقلی جدا می شوند و به ندرت با سیانور فروشویی میشوند چون دانه های درشت طلا ممکن است تماماً در زمان سیانور اسیون قابل قبول اقتصادی حل نشوند [1].

3-2-4 اثر نور و سطح

محلول سیانوری در برابر نور فعالتر از حالت تاریکی عمل می نماید و علت آن این است که مقدار جذب اکسیژن در روشنایی نسبت به تاریکی بیشتر است .

3-2-5 اثر حرارت

افزایش دما علیرغم کاهش مقدار اکسیژن در محلول باعث افزایش سرعت انحلال طلا می شود بنابراین باید دمای اپتیمی برای سرعت ماکزیمم انحلال طلا وجود داشته باشد و چنانچه در شکل (6) نشان داده می شود ماکزیمم سرعت انحلال طلا در 85°C می باشد .

3-3 فرو شوئی کپه ای

این روش یکی از ساده ترین و ارزان ترین روشهای سیانوراسیون است ، سیانوراسیون به روش هیپ لیچینگ در مورد سنگهای معدنی خالص به کار رفته (منظور سنگهایی که حاوی طلای آزاد بوده و به راحتی بتوانند مورد عملیات لیچینگ قرار گیرند و بازیابی آنها بالای 80٪ باشد اگر بازیابی کانه کمتر از 80 درصد باشد جزو کانیهای مقاوم قرار می گیرد و روش فرآوری آن فرق می کند) و در همه کانسنگ های طلا کاربرد ندارد این روش هنگامی مورد استفاده قرار می گیرد که اولاً سنگهای معدنی اکسیده باشند یعنی در سنگ به اندازه کافی خلل و فرج برای نفوذ محلول سیانیدی وجود داشته باشد یا اگر خلل و فرج وجود ندارد ماده معدنی حاوی طلا (کانسنگ طلا) بصورت خیلی ریز خرد شود تا ذرات فلزات قیمتی بنحوی آزاد شوند و بتوانند با سیانور تشکیل کمپلکس سیانور طلای محلول بدهند ، ثانیاً عیار ماده معدنی ، آن اندازه پایین باشد که استفاده از روش معمولی سیانوراسیون (tank leaching)، سیانوراسیون در مخازن که به هزینه سرمایه گذاری زیادی نیاز دارد اقتصادی نباشد .

دوری و دیگران در سال 1988 مشخصاتی را که سنگ معدنی باید دارد باشد تا از روش شستشوی کپه ای برای فرآوری آن استفاده شود را ذکر کرده اند که در زیر می آید .

- 1- کانسنگ حاوی ذرات بسیار کوچک یا ریز طلا باشد .
 - 2- سنگ میزبان باید دارای خلل و فرج بوده و دارای نفوذ پذیری باشد .
 - 3- عدم وجود کانیهای مقاوم طلا و مواد کربن دار یا آلی و یا مواد رباینده طلا که مانع فرو شویی یا لیچینگ طلا می گردند .
 - 4- عدم وجود سیانور کش ها (موادی که مصرف کننده سیانور هستند).
 - 5- عدم وجود مواد ریزدانه و یا رسها که مانع نفوذ پذیری یکنواخت محلول سیانوری می شوند .
 - 6- عدم وجود مواد تشکیل دهنده اسیدی که می توانند باعث مصرف زیاد سیانور و یا آهک شوند
- لیچینگ یا فروشویی که در منطقه چشمه زرد در حال انجام باشد به هیپ لیچینگ نفوذی (percolation heap leaching) معروف می باشد و به صورت نمودار زیر مشخصات این نوع لیچینگ خلاصه شده است .

روش	کانه	نیاز به تجهیزات	زمان لیچینگ	ابعاد کانه	همزن	دما	فشار
لیچینگ نفوذی	طلا	حوضهای با کف مصنوعی	چند روز	ماسه ای	ندارد	محیط	محیط

مشکلات اصلی در عملیات لیچینگ نفوذی مسدود شدن مجاری حرکت عامل لیچینگ از بالا به پایین توسط مواد رسی و نرمه حاصله از خردایش زیاد و اتلاف عامل لیچینگ به دلیل تبخیر و نشت محلول از محل درزه و اتصالات لوله ای حوضچه ها می باشد .

عملیات گندله سازی به این دلیل انجام می گیرد تا محلول لیچ به راحتی در توده نفوذ کند بدین منظور کانه با مقدار مشخصی از سیمان مخلوط و سپس به آن آب افزوده می شود تا تشکیل خیمه دهد ، استحکام گندله ساخته شده بعد از افزودن سیمان بقدری است که می توان آنرا برای لیچینگ

عمل نمود از آنجایی که سیمان در اسید حل می شود این عملیات گندله سازی تنها برای لیچینگ حلالهای قلیایی مانند محلول سیانیدی کاربرد و مفهوم پیدا می کند .

منابع :

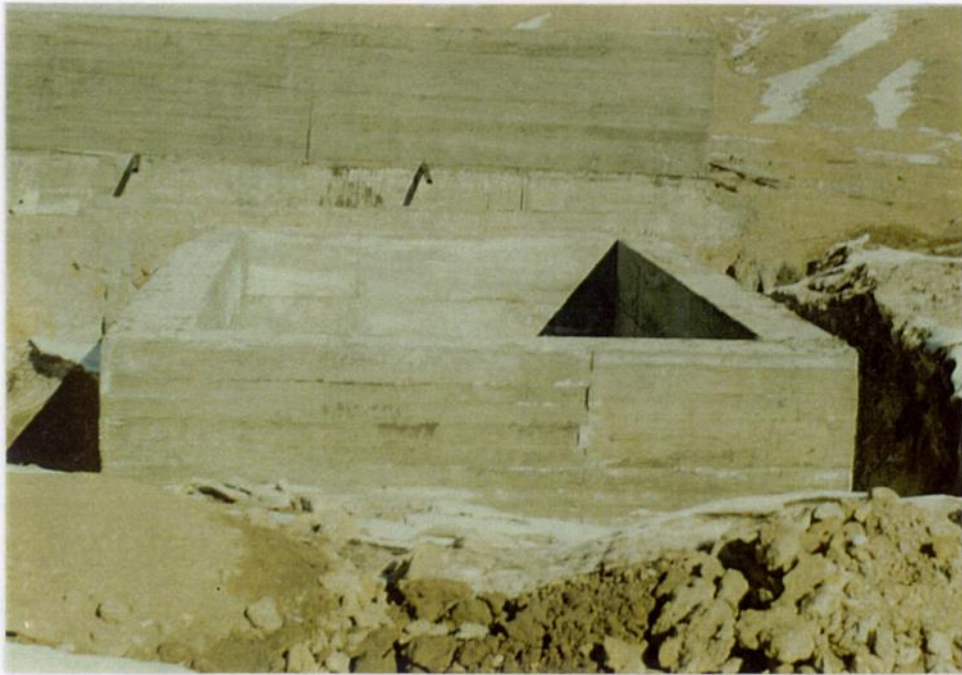
[1]- سید محمد سید عزیزاده گنجی ، «روشهای استحصال طلا»- دانشگاه تربیت مدرس، سال 7

عکس ۱- نمایی دور از سنگ شکن چکشی (۲۴ چکش) و سنگ شکن فکی مدل (Blake)

عکس ۲- جانمایی نوار نقاله ها و بونکر و شکن چکشی

عکس ۳- نمایی از جایگیری حوضچه استحصال نسبت به حوضچه لیچینگ

عکس ۴ - نمایی دور از موقعیت حوضچه ها نسبت به هم

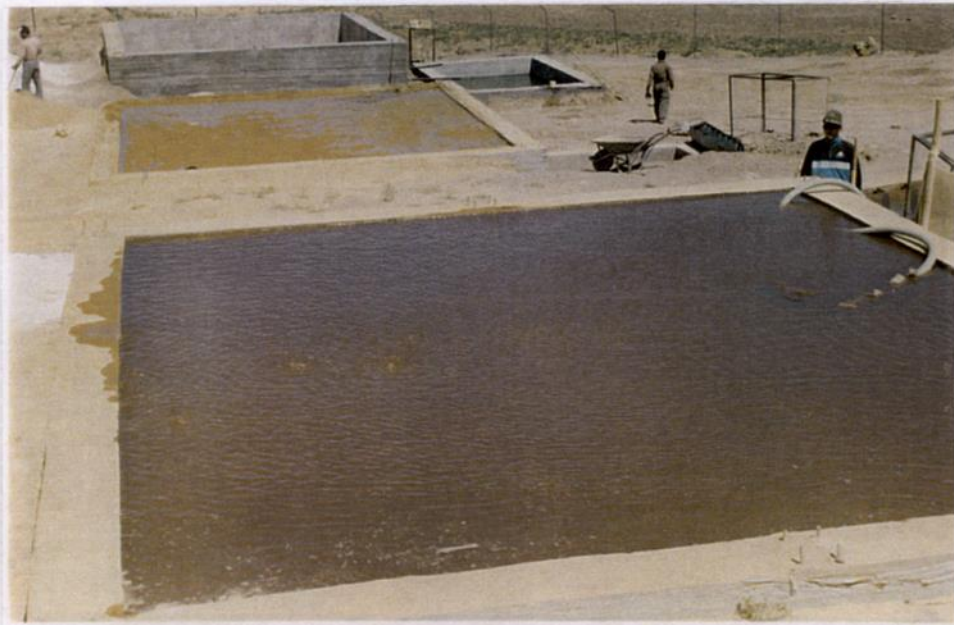
عکس ۵- کف حوضچه لیجینگ و نحوه افزودن پراکسید سدیم Na_2O_2

عکس ۶- نحوه آماده سازی محلول در حوضچه استحصال قبل از پمپاژ

عکس ۷- پمپاژ محول لیج به حوضچه لیج بعد از آماده سازی محلول

عکس ۸- نمایی از حوضچه های در حال لیجینگ

عکس ۹- نمایی از تخلیه حوضچه لیچ توسط بیل مکانیکی و کارگر

عکس ۱۰- نمایی از لیچینگ فویل های حاوی طلا بوسیله اسید سولفوریک غلیظ ۹۸٪

عکس ۱۰- نمایی از لیچینگ فویل های حاوی طلا بوسیله اسید سولفوریک غلیظ ۹۸٪

عکس ۱۱- نمایی از فیلتراسیون لجن برجای مانده از عملیات لیچینگ فویل های روی حاوی طلا

P.No: ۱

S.No: ۴

G.S.I

Project of Percolation Heap leaching in Arghash Mine

Comment	temperature	outpumping	pumping	PH	ore (ton)	Water(m ³)	cement	lime	H2SO4(lit.)	Zink	H2O2	NaCN	EDTA	Pb(CH3COO) ₂	K ₂ Fe(CN) ₆	Pb(NO ₃) ₂	KMnO ₄	NaOH	Na ₂ O ₂	Date	RUN
$V_M = 3 \times 25 \times 1.5 = 150 \text{ m}^3$ $W_{Feed} = 8 \text{ KVK} (1.18 - 11 - 12) \times 1.1$ $1.1 \times 1.1 = 1.21$	۱۱-۱۲	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱
	۱۱-۱۱	-	-	۱۰	۲۸	۱۰	-	۱۵	۱۰	۷	۷	۷	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱۱/۱۱	۱

Note: ۱. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۲. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۳. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۴. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۵. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۶. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۷. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۸. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۹. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۱۰. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۱۱. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۱۲. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۱۳. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۱۴. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۱۵. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۱۶. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۱۷. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۱۸. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱
 ۱۹. علت اضافه نمودن بیوات کنترل PH در بالای حوضی در حدود ۱۱-۱۲ بوده و در پایین حوضی ۹ تقلیل یافته که برای کنترل PH از سود و آهک استفاده شده است
 ۲۰. تاریخ ۲۱/۱۱/۱۱

G.S.I

Project of Percolation Heap leaching in Arghash Mine

P.No: ۲

S.No: ۴

Date	Adding of chemical Materials (kg)											pumping	outpumping	temperature	Comment			
	Na2O2	NaOH	KMno4	Pb(NO3)2	KFe(CN)6	Pb(CH3COO)2	EDTA	NaCN	H2O2	Zinc	H2SO4(lit.)					lime	cement	Water(m ³)
۱۳۸۶/۳/۱۵	-	-	-	-	۲	-	-	-	-	-	-	-	۲۵	۷۱	۱۰	۶	۱۰-۱۲	$W_{water} = ۲۸۵ \times ۱,۱۵ = ۱۷,۲۵۰ m^3$
۱۳۸۶/۳/۱۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	$W_{Feed} = ۲۸۷ \times (۱,۱۵ - ۱۱) = ۳۱۲۰$
۱۳۸۶/۳/۱۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	$۱۱,۲۲ = ۲۹,۲۲$
۱۳۸۶/۳/۱۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۱۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۲۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۳۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۴۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۵۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۶۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۷۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۸۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱	
۱۳۸۶/۳/۹۹	-	-																

G.S.I

Project of Percolation Heap leaching in Arghash Mine

P.No: خصوصیه شماره ۲

S.No: سری دوم

Comment	temperature	outpumping	pumping	PH	ore	Water(m ³)	cement	lime	Adding of chemical Materials (kg)											Date	RUN
									H2SO4(lit.)	Zinc	H2O2	NaCN	EDTA	Pb(CH3COO)2	KFe(CN)6	Pb(NO3)2	KMno4	NaOH	Na2O2		
$V = 24 \times 1,12 = 14,8 \text{ m}^3$ $W_F = 24 \times 1,12 \times (1,15 - 0,11 - 0,22) \times 1,42$ $= 40,12 \text{ ton}$	۲۲	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۲	۱		
	۲۳	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۳	۲		
	۲۴	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۴	۳		
	۲۵	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۵	۴		
	۲۶	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۶	۵		
	۲۷	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۷	۶		
	۲۸	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۸	۷		
	۲۹	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۹	۸		
	۳۰	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۰	۹		
	۳۱	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۱	۱۰		
	۳۲	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۲	۱۱		
	۳۳	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۳	۱۲		
	۳۴	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۴	۱۳		
	۳۵	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۵	۱۴		
	۳۶	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۶	۱۵		
	۳۷	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۷	۱۶		
	۳۸	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۸	۱۷		
۳۹	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۱۹	۱۸			
۴۰	-	۱۵	۱۱-۱۱	۲۵	۱۱	۵۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۲۰	۱۹			

ماده از عملیات لیچ فیلتر شده است وزن لیچ موماس ماده از سیمان ذرات اسیرن ۱۷ کیلوگرم شده است
 Note: در تاریخ ۸۰/۲/۲۹ فول ماس در ۱۵ این فیلتر جمع آوری و با سیمان ذرات غنیما
 ۱۷ کیلوگرم لیچ شد یعنی برقی

وزن موماس	۱۷	۱۳۳۵	۱۳۳۵
وزن فیلتر	۱۷	۱۳۳۵	۱۳۳۵
وزن اسیرن	۱۷	۱۳۳۵	۱۳۳۵
وزن سیمان	۱۷	۱۳۳۵	۱۳۳۵

Date	Adding of chemical Materials (kg)											pumping	outpumping	temperature	Comment			
	Na2O2	NaOH	KMno4	Pb(NO3)2	K[Fe(CN)6]	Pb(CH3COO)2	EDTA	NaCN	H2O2	Zinc	H2SO4(tit)					lime	cement	Water(m ³)
۱۱/۱	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		$V_{water} = ۳ \times ۵ \times ۱.۵ = ۱۵/۸ m^3$
۱۱/۲	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		تمام کل با موجود قبل از سیمال در صورتی است که اتصال %
۱۱/۳	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		$W_1 = ۵ \times ۷ \times (۱/۱۵ - ۰/۰۱ - ۰/۰۱) \times ۱۱,۳۷۷ = ۴۰۱۸ \text{ ton}$
۱۱/۴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		$W_2 = ۲ \times ۷ \times (۱/۱۵ - ۰/۰۱ - ۰/۰۱) \times ۱۱,۳۷۷ = ۳۰۲۲ \text{ ton}$
۱۱/۵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		$= ۳۰۲۲/۸۲$
۱۱/۶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۷	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۸	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۰	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۱	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۲	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۳	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۷	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۸	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۱۹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۰	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۱	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۲	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۳	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۷	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۸	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۲۹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۰	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۱	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۲	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۳	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۷	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۸	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۳۹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۰	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۱	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۲	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۳	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۷	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۸	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۴۹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		
۱۱/۵۰	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	۱	۱	۱۰-۱۱		

Note: عمده ترین مواد شیمیایی مورد استفاده در این پروژه عبارتند از: Na_2O_2 , $NaOH$, $KMnO_4$, $Pb(NO_3)_2$, $K_4[Fe(CN)_6]$, $Pb(CH_3COO)_2$, EDTA, $NaCN$, H_2O_2 , Zinc, H_2SO_4 (tit), lime, cement, Water (m³), Ore (ton), PH, pumping, outpumping, temperature.

مقدار مصرف مواد شیمیایی در این پروژه به شرح زیر است:

مقدار مصرف مواد شیمیایی در این پروژه به شرح زیر است:

مقدار مصرف مواد شیمیایی در این پروژه به شرح زیر است:

